

Brüssel, 21.3.2019
COM(2019) 146 final

ANNEX 1

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) osaliste konverentsi 18. istungil

ILISA

Euroopa Liidu seisukoht põhiküsimustes, mis tulevad arutlusele ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) osaliste konverentsi 18. istungil Sri Lankal Colombos 23. maist kuni 3. juunini 2019

A. ÜLDISED KAALUTLUSED

1. Liit peab CITESit peamiseks bioloogilise mitmekesisuse säilitamist ja looduslike liikidega kaubitsemise vastast võitlust käsitlevaks rahvusvaheliseks konventsiooniks.
2. Liit peaks võtma CITESi osaliste konverentsi 18. istungiks vastu ambitsioonika seisukoha kooskõlas liidu asjaomaste poliitiliste strateegiate ja rahvusvaheliste kohustustega nimetatud valdkondades. Eelkõige tuleks silmas pidada säästva arengu 15. eesmärgi kohaseid looduslike liikidega seotud eesmärke, bioloogilise mitmekesisuse strateegilist kava aastateks 2011–2020, bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni raames kokku lepitud Aichi eesmärke, CITESi strateegilist visiooni¹ ja ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 71/326 looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemise kohta. ELi seisukoht peaks ühtlasi aitama saavutada ELi tasandil seatud eesmärke, mis on sätestatud ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegias aastani 2020, ELi tegevuskavas looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemiseks, ELi lähenemisviisis, millega edendatakse kaubandust ja säästvat arengut, nagu on osutatud ELi strateegias „Kaubandus kõigile“, ja ühises kalanduspoliitikas ning haide kaitset ja haivarude majandamist käsitlevas ELi tegevuskavas.
3. Liidu prioriteedid CITESi osaliste konverentsi 18. istungil peaksid olema järgmised:
  - kasutada CITESi vahendeid täiel määral, et reguleerida rahvusvahelist kauplemist selliste ohustatud looma- ja taimeliikidega, mille puhul esineb mittedahtsa kauplemise oht, järgides teaduspõhist lähenemisviisi;
  - tugevdada rahvusvahelise üldsuse reaktsiooni looduslike liikidega kaubitsemisele;
  - tagada, et ELi staatus ja õigused konventsiooni osalisena oleksid täielikult kajastatud asjakohastes menetluseeskirjades ja -korras.
4. Liidu seisukohas peaks arvesse võtma CITESi kontrollide võimalikku panust kaitsestaatuses parandamisse, tunnustades samal ajal nende riikide jõupingutusi, kes on võtnud kasutusele tõhusad kaitsemeetmed. Liit peaks tagama, et osaliste konverentsi 18. istungil tehtavad otsused suurendaksid CITESi tulemuslikkust, vähendades tarbetut halduskoormust ning saavutades praktilised, kulutõhusad ja toimivad lahendused rakendamise- ja järelevalveprobleemidele.
5. Osaliste konverents on CITESi juhtorgan ja teatavad CITESi osaliste konverentsi 18. istungil vastuvõetud otsused rakendab alaline komitee, mis on konventsiooniosaliste konverentsi peamine allorgan. CITESi osaliste konverentsi 18. istungiks kindlaks määratud liidu seisukoht peaks seega ühtlasi olema aluseks ELi lähenemisviisile vahetult enne ja pärast osaliste konverentsi 18. istungit toimuvatel alalise komitee 71. ja 72. koosolekul.

---

¹ CITESi resolutsioon Conf. 14.2, mida on osaliste konverentsi 18. istungil kavas ajakohastada (vt allpool punkt 5)

B. ERIKÜSIMUSED

6. CITESi osaliste konverentsi 18. istungile on esitatud kaalumiseks 57 **CITESi lisade muutmise ettepanekut**. 12 neist on esitanud liit kas ettepaneku peamise või kaasesitajana ning liit peaks nende vastuvõtmist loomulikult toetama. Liidu seisukoht kõigi ettepanekute kohta peaks kooskõlas resolutsiooniga Conf. 9.24, milles käsitletakse I ja II lisa muutmise kriteeriume, põhinema asjaomaste liikide kaitsestaatusel ja mõjul, mida kauplemine nende staatusele avaldab või võib avaldada. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ettepanekutega hõlmatud liikide levilas asuvate riikide seisukohtadele. Liit leiab ka, et üldjuhul tuleks toetada CITESi looma- ja taimekomiteede töö tulemusena koostatud CITESi lisade muutmise ettepanekuid. Samuti tuleks arvesse võtta CITESi sekretariaadi ning IUCNi ja TRAFFICu² hinnangut ettepanekute kohta ning kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate mereliikide puhul FAO spetsiaalse eksperdirühma hinnangut, kui need on kättesaadavad.
7. Kooskõlas oma väljakujunenud seisukohaga kinnitab EL, et CITES on sobiv vahend **mereliikidega** rahvusvahelise kauplemise reguleerimiseks, kui kauplemine mõjutab selliste liikide kaitsestaatuset ja kui need on väljasuremisohus või võivad sellesse sattuda. Liit toetab konkreetselt perekonda *Holothuria (Microthela)* kuuluva kolme meripuraliigi kandmist CITESi II lissasse, arvestades nende liikide ülemäärast kasutamist ja nendega rahvusvahelise kauplemise märkimisväärset mahtu.
8. Liit märgib, et viimastel aastatel on tehtud märkimisväärset tööd, sealhulgas liidu rahalisel toel, et **arendada suutlikkust CITESi rakendamiseks**, eriti mereliikide puhul. Liit toetab paremat koordineerimist CITESi, piirkondlike kalavarude majandamise organisatsioonide ja muude asjaomaste organite vahel, kes tegutsevad oma vastavate volituste piires, et parandada juhtimist ja suurendada vastastikust täiendavust. Eelkõige kaastoe tas liit ettepanekuid lisada CITESi II lissasse teatavad hailiigid (lühiuim-makohai ja pikkuim-makohai – *Isurus oxyrinchus* ja *I. Paucus*) ja railiigid (kühvelraid – *Glaucostegus* spp. – ja sugukond *Rhinidae* spp.). Lühiuim-makohai (*Isurus oxyrinchus*) puhul peaks liit oma lõpliku seisukoha kujundamisel võtma arvesse FAO ekspertide nõuandekomisjoni, CITESi sekretariaadi ja IUCNi hinnangut.
9. Osaliste konverentsi 17. istungil kanti CITESi II lissasse veel roosipuuliike (*Pterocarpus erinaceus*, kolm *Guibourtia* liiki ja *Dalbergia* spp.), et paremini kontrollida rahvusvahelist kauplemist kõnealuse **troopilise puiduga**. Liidu jaoks on oluline tagada, et praegust märget #15 muudetakse, et keskenduda nendele isenditele, mis esimest korda ilmuvad rahvusvahelisse kaubandusse, ning vältida tarbetut haldus- ja nõuete täitmise tagamisega seotud koormust. Seetõttu peaks EL toetama alalise komitee 70. koosolekul märke #15 muutmise osas saavutatud konsensust, jäädes samas avatuks võimalikele lõplikele parandustele, mis võivad teiste pooltega toimivate arutelude käigus tekkida. Kooskõlas võetud kohustusega paremini kontrollida Kesk-Aafrikast pärit puidu importi peaks liit toetama ka CITESi II liss loetletud kõrge afroomsia (*Pericopsis elata*) puhul kohaldatava märke ulatuse laiendamist.
10. Liit peaks samuti toetama valdkondadevahelisi jõupingutusi ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise tõhusamaks reguleerimiseks,

---

² Rahvusvaheline Looduse ja Loodusvarade Kaitse Liit (IUCN) ja TRAFFIC on spetsialiseerunud looduslike liikidega kauplemise küsimustele ja esitavad enne iga osaliste konverentsi istungit CITESi lisade muutmise ettepanekute kohta põhjaliku hinnangu.

sealhulgas kavandatavat resolutsiooni **seadusliku omandamise kontrollimise** kohta, mis põhineb ELi poolt juunis 2018 korraldatud selleteemalise seminari tulemustel. CITESi uue **strateegilise visiooni** (2021–2030) heakskiitmine osaliste konverentsi 18. istungil annab võimaluse tugevdada ja vajaduse korral selgitada konventsiooni rolli rahvusvahelise keskkonnaalase juhtimise laiemas kontekstis, mis hõlmab muu hulgas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni kohast 2020. aasta järgset bioloogilise mitmekesisuse raamistikku.

11. Liidu seisukoht **looduslike liikidega kaubitsemist** käsitlevate ettepanekute osas peaks olema kooskõlas nende kolme prioriteediga, mis on määratud kindlaks ELi tegevuskavas looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemiseks ja seda puudutavate nõukogu järeldustega. Seisukohas tuleks arvesse võtta ka komisjoni hiljutist aruannet tegevuskava rakendamise kohta.
12. Kooskõlas tegevuskava esimese prioriteediga toetab liit selliste liikide tõhusamat kaitset CITESi konventsiooni kaudu, mida praegu imporditakse ELi mittesäästval tasemel või ebaseaduslikult (eelkõige **kauplemine eksootiliste lemmikloomadega**). Seepärast toetab liit lisade muutmise ettepanekuid, mis on seotud mitmesuguste roomajate ja kahepaiksete liikidega, eelkõige mitme geko- ja salamandriliigiga.
13. Kooskõlas teise ja kolmanda prioriteediga toetab liit jõulisi meetmeid konventsiooni **rakendamiseks** konventsiooniosaliste poolt. Liit pooldab selget ajakava koos järelevalvemehhanismidega (sealhulgas võimalikud kaubandussanktsioonid) nendele osalistele, kes jätaavad korduvalt täitmata oma CITESi konventsiooni kohased kohustused. See on eriti oluline, et võidelda salaküttimise ja kaubitsemisega, mis ohustab elevante (vt allpool), ninasarvikuid, Aasia suuri kaslasi, roosipuud ja soomusloomi.
14. Mitu osaliste konverentsi 18. istungile esitatud ettepanekut keskendub **säästva kasutamise**, elatise ja maakogukondadega seotud küsimustele. Liit peaks selliseid ettepanekuid toetama niivõrd, kui need aitavad tagada, et asjakohane teave kajastub olemasolevates protsessides kooskõlas konventsiooni sätetega. Tuleks vältida selliste täiendavate protsesside või struktuuride loomist, mis toovad kaasa märkimisväärseid kulusid ja millest saadav kasu ei ole kindel.
15. **Elevantide salaküttimine ja elevantiluuga kaubitsemine** on jätkuvalt muret tekitavalt laiaulatuslik. Nii liit kui ka selle liikmesriigid on osutanud Aafrika riikidele märkimisväärset abi looduskeskkonna kaitse parandamiseks ja looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemiseks. Liit on otsustanud jätkata oma Aafrika partnerite toetamist ja suurendada oma vastavaid jõupingutusi kooskõlas ELi tegevuskavaga looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemiseks. Ulatuslik salaküttimine ja kaubitsemine teeb ELile endiselt suurt muret ning ELi prioriteet kõikides osaliste konverentsi 18. istungi päevakorrapunktides, mis on seotud elevantidega, peaks olema toetada kõnealust probleemi otseselt käsitlevaid meetmeid.
16. Liit märgib, et osalised on esitanud mitu **elevantiluuga seaduslikult kauplemist** puudutavat ettepanekut, mis on osaliselt omavahel vastuolus. Rahvusvaheline elevantiluuga kauplemine on praegu CITESi kohaselt keelatud. Liit leiab, et sellise kauplemise taaslubamise tingimused ei ole täidetud, ega toeta nimetatud kauplemise taasavamise ettepanekuid CITESi osaliste konverentsi 18. istungil. Seoses elevantiluu siseturgudega peaks liit konventsiooni kohaldamisala piires jätkuvalt toetama parimatel kättesaadavatel tõenditel põhinevaid proportsionaalseid ja tõhusaid meetmeid.

17. Liit leiab, et osaliste konverentsi **kodukord** ei tohi erineda konventsiooni tekstist, sealhulgas selle XXI artikli lõigetest 2–6. Kõik katsed lisada sätteid, mis seaksid liidu kui konventsiooniosalise õiguste kasutamisele tingimused, mida ei ole konventsiooniga ette nähtud, tuleks kindlalt tagasi lükata.
18. Looduslike liikidega kaubitsemisest tulenev kriis ja CITESi kohaldamisala laiendamine uutele liikidele ja osalistele tähendab seda, et viimastel aastatel on **CITESi raamesse koondatud rohkem tegevusi** ning CITESi sekretariaadi töökoormus on märkimisväärselt kasvanud. Liit peaks võtma nimetatud suundumusi arvesse, kui ta teeb otsuse selle kohta, millised on tema prioriteedid osaliste konverentsi 18. istungil ja milline peaks olema CITESi sekretariaadi tulevane eelarve.